...ой мартын
31
...ББОТО
... 82 (4698)
... 20 мун.

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

...рховно Главнокомандалагшын

ПРИКАЗ

...ши Украинска фронтын сэрэгүүдые командалагша

Советскэ Союзай Маршал ТОЛБУХИНДА

...Фронтын штабай начальник

...рал-лейтенант ИВАНОВТО

...и УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд эрмэл-...толго хэһэнэйнгээ эсэстэ мүнөөдэр, мартын ...БАТЕЛЬ, КАПУВАР гэдэг городуудые ...удай шухала узелнуудые эзэлэн абаад, ...одые эзэлжэ австрийска хилэдэ хүрэбэ.

...БАТЕЛЬ, КАПУВАР ба КЕСЕГ городуудые ...ын түлөө болоһон байлдаануудта генерал- ... ГЛАГОЛЕВ, генерал-лейтенант ЗАХВА-...рал-майор РОЖДЕСТВЕНСКИЙ, генерал-...РЕБЯНКО, генерал-лейтенант ТИХОНОВ, ...йтенант МИРОНОВ, генерал-майор БОБ-...нерал-майор БОГДАНОВ, генерал-майор ...ИЧ, полковник ЛАРИН, полковник СТЕПА-...овник ПАРФЕНОВ, полковник БРАНСБУРГ ... сэрэгүүд; артиллериин генерал-полковник ..., артиллериин генерал-майор БРЕЖНЕВ, ар-... генерал-майор ГУСЕВ, артиллериин гене-... ЦИКАЛО, артиллериин генерал-майор ...ЕПОВ, артиллериин генерал-майор РАТОВ, ... БУЛАХТИН, полковник ВОЛЧАНЕЦКИЙ, ... ГИЛЬМАН, полковник ЧАПЛИН, полков-...НОВ, полковник СТЕПАНОВ, подполковник ...ИЙ, майор ШАБАЛИН гэгшэдэй артилле-... танкова сэрэгүүдэй генерал-полковник ...КО, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор ...Н, танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ... генерал-лейтенант РУССИЯНОВ, танкова ... генерал-майор ШТРОМБЕРГ, танкова ... генерал-майор САВЕЛЬЕВ, полковник ...В. полковник ОСТАПЕНКО, полковник ...ЗОВ, полковник ЖИЛИН, полковник МИ-...овник СЕЛЕЗНЕВ, полковник ОБДАЛЕН-...олковник ШАЛЫГИН, подполковник СА-...ИЙ, подполковник ОВЧАРОВ, полковник ВО-...подполковник САВЕЛЬЕВ, майор ПЛОТ-...гэгшэдэй танкистнууд; авиациин генерал- ... СУДЕЦ, авиациин генерал-лейтенант ...ОВ, полковник ИВАНОВ, полковник ТЕРЕ-...овник СМИРНОВ, полковник НЕДОСЕКИН, ...ик ШАТИЛИН, подполковник КОЖЕВНИ-...дэй летчигууд; инженернэ сэрэгүүдэй ...ковник КОТЛЯР, полкохвник ВОДОВА-...овник ФАДЕЕВ гэгшэдэй сапернууд; хэл-...ной сэрэгүүдэй генерал-лейтенант КОРО-...ковник МЯЧИН, полковник ШЕРВУДА, ...ик СУХИХ гэгшэдэй хэлхеэ-холбоошод ... гараба.

... туйлаһан илалтые тэмдэглэхын тулада ...ЛЬ. КАПУВАР ба КЕСЕГ городууые эзэ-...н түлөө болоһон байлдаануудта үлэмжэ ...гарһан соединенинүүд ба частьнуудые ор-...шагнагдахаар табиха.

...эр, мартын 29-дэ, 22 часта манай Эхэ ...лица МОСКВА болбол эдэ нэрлэгдэһэн ... эзэлэн абаһан 3-дахи Украинска фрон-...бьяата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дур-...утаар хори дахин артиллериин буудалга ...оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ

... һайн дайшалхы ябуулгануудые хэһэнэй ...лэгдэгшэ городуудые эзэлэн абахын тү-...н байлдаануудта хабаадалсаһан Таанарай ...йгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭ-

... Эхэ ороной эрхэ сүлөө болон бэеэ даан ... түлөө ами бэеэ үгэһэн геройнууд хэтэ ...лдаршаг!

...э булимтарагшад үхэжэ тонилог!

...овно Главнокомандалагша
...э Союзай Маршал И. СТАЛИН.

...артын 29. № 316.

Верховно Главнокомандалагшын

ПРИКАЗ

3-дахи Белорусска фронтын сэрэгүүдые командалагша

Советскэ Союзай Маршал ВАСИЛЕВСКИДЭ

Фронтын штабай начальник

Генерал-полковник ПОКРОВСКИДО

3-дахи Белорусска фронтын сэрэгүүд мүнөөдэр, мартын 29-дэ КЕНИГСБЕРГЬЭЭ баруун урдуур Зүүн Пруссида хүреэлэгдэһэн немецкэ сэрэгүүдэй бүлэгые усадхаха ябадалаа дүүргэбэ.

Мартын 13-һаа 29 хүртэрхи байлдаанай үедэ немецүүд 50.000 гаран хүнүүдээ плендэ алдажа, 80.000 хүнүүдээ алуулжа гээгээ. Тэрэ зуура тус фронтын сэрэгүүд 605 танк ба самоходно ехэ буу, 3500 гаран полевой ехэ буу буляан абаһан байна.

КЕНИГСБЕРГЬЭЭ баруун урдуур немецкэ сэрэгүүдэй бүлэгые бута нэрьеэ һалгааха байлдаануудта генерал-лейтенант ЛУЧИНСКИЙ, генерал-полковник ГОРБАТОВ, генерал-лейтенант ШАФРАМОВ, генерал-полковник ГАЛИЦКИЙ, генерал-полковник КРЫЛОВ, генерал-лейтенант ЧАНЧИБАДЗЕ, генерал-лейтенант ГУСЕВ, генерал-лейтенант ИВАШЕЧКИН, генерал-лейтенант СЕМЕНОВ, генерал-лейтенант ГЛЕБОВ, генерал-майор РОГАЧЕВСКИЙ, генерал-майор ЩЕДРИН, генерал майор ПРИХИДЬКО, генерал-майор ЛЕВИН, генерал-лейтенант ИВАНОВ, генерал-лейтенант КУЗНЕЦОВ, генерал-лейтенант УРБАНОВИЧ, генерал-лейтенант КОШЕВОЙН, генерал-лейтенант ФОКАНОВ, генерал-лейтенант КОЛГАНОВ, генерал-майор АЛЕКСАНДРОВ, генерал-майор ШВАРЕВ, генерал-майор БАТИЦКИЙ, генерал-майор НИКИГИН, генерал-майор КНЯЗЬКОВ, генерал-майор КЛЕШНИН, генерал-майор ИВАНОВ, генерал-майор ПЕРЕКРЕСТОВ, генерал-майор КАЗАНЦЕВ, генерал-майор ПРОВАЛОВ, генерал-майор АРУШАНЯН, генерал-майор ЛЮХТИИКОВ, генерал-майор ГАРЦЕВ, генерал-майор ВЛАДЫЧАНСКИЙ, генерал-майор ДАНИЛОВ, генерал-майор КУЗНЕЦОВ, генерал-майор МЫШКИН, генерал-майор КОРЧИКОВ, генерал-майор ТУРЧИНСКИЙ, полковник ШАЦКОВ, полковник ПОПОВ, полковник РЫБАЛКО, генерал-майор ХВОСТОВ, генерал-майор МАЛЮКОВ, полковник ЦВЕТКОВ, генерал-майор МИХАЛИЦИН, полковник ТЕЛКОВ, полковник РОМАНЕНКО, генерал-майор ВЕРЕВКИН, полковник АБИЛОВ, полковник КРИВЕНЦОВ, генерал-майор КОНОВАЛОВ, полковник ВЯЗНИКОВЦЕВ, полковник ГРЕКОВ, полковник ЛЕВИН, генерал-майор БЕРЕСТОВ, полковник БУЛАНОВ, полковник ДЕМИН, полковник КАУСТОВИЧ, генерал-майор САМОХВАЛОВ, генерал-майор ПРОНИН, генерал-майор КАРИЖСКИЙ, генерал-майор МАСЛОВ, полковник ТОЛСТИКОВ, генерал-майор КАЗАРЯН, полковник ЦУКАРЕВ, полковник КУСАКИН, генерал-майор ГОРОДОВИК, полковник ЛОГИНОВ, генерал-майор ДОНЕЦ, полковник ЗОРИН, генерал-майор МАКСУТОВ, полковник КАТЮШИН, полковник ЗОЛОТАРЕВ, генерал-майор МАКСИМОВИЧ, полковник ПОЛИЩУК, генерал-майор ЗАКУРЕНКОВ, полковник ВОЛКОВ, генерал-майор МОСКАЛЕНКО, полковник БИРСТЕЙН, полковник ПАШКОВ, полковник ГРИГОРЯН, полковник ПОГРЕБНЯК, полковник СЕРЕБРОВ, полковник ЦЫПЛЕНКОВ, генерал-майор КАЗАКЕВИЧ, полковник ГРЕБНЕВ, генерал-майор БУЛАТОВ, генерал майор ОПЯКИН, полковник СОБОЛЕВ, генерал-лейтенант ЛЮБЫЙ гэгшэдэй сэрэгүүд; артиллериин генерал-полковник БАРСУКОВ, артиллериин генерал-майор ПЕТРОПАВЛОВСКИЙ, артиллериин генерал-майор ВЛАДИМИРОВ, артиллериин генерал-майор СЕМИН, артиллериин генерал-лейтенант СЕМЕНОВ, артиллериин генерал-майор ФЕДОРОВ, артиллериин генерал-лейтенант СТРЕЛЬБИЦКИЙ, артиллериин генерал-лейтенант ТИМОТИЕВИЧ, артиллериин генерал-лейтенант ЛАСИЧКО, артиллериин генерал-майор ПОПОВ, полковник КУЗНЕЦОВ, полковник СТРУЕВ, артиллериин генерал-майор КОРОЧКИН, артиллериин генерал-майор КАРСАНОВ, полковник СЕДОВ, полковник МАРГУЛИС, полковник ЗАСЕКИН, полковник КИЛЕЕВ, полковник МЕРКУРЬЕВ гэгшэдэй артиллеристнүүд; танкова сэрэгүүдэй генерал-полковник РОДИН, полковник БАБЕНКО, полковник ОПАРИН, полковник ЛУКИШЕВ, полковник ПРОКОПЕЦ, полковник СЕМЕНЮК, полковник ГОЛОБИЧАНСКИЙ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор НОСОВ, полковник ИВАНЦЕВ, полковник БЕЛИК, подполковник СУРНИН, полковник КОЗИКОВ гэгшэдэй танкистнууд; авиациин генерал-полковник ХРЮКИН, авиациин генерал-полковник ПАПИВИН, авиациин генерал-лейтенант ДАГАЕВ, авиациин генерал-майор, БЕЛОВ, авиациин генерал-лейтенант ТУПИКОВ, авиациин генерал-лейтенант НЕСТЕРЦЕВ, авиациин генерал-лейтенант ЛОГИНОВ, полковник СКОКА, авиациин генерал-майор ИВАНОВ, полковник ПРУТКОВ, полковник ХАТМИНСКИЙ, авиациин генерал-майор ШЕВЧЕНКО, полковник ЧУЧЕВ, авиациин генерал-майор НЕЧИПОРЕНКО, авиациин генерал-майор ЗАХАРОВ, полковник ЗИМИН, полковник ШИНКАРЕНКО, полковник АНДРЕЕВ, подполковник ЗАКЛЕПА, подполковник САЖНЕВ, авиациин генерал-майор МОЛОКОВ, полковник ЛЕБЕДЕВ, авиациин генерал-майор АЛЕКСАНДРОВ, полковник КУЧМА, авиациин генерал-майор АНДРЕЕВ. полковник КУРБАТОВ, майор ДЕЛЬФИНО, полковник ПЛАХОВ, подполковник РОДИН, полковник БЕЛЫЙ гэгшэдэй лётчигууд; инженернэ сэрэгүүдэй генерал-лейтенант БАРАНОВ, полковник ШИЛО, полковник ЖЕЛЕЗНЫХ, полковник ЛУКАШЕНКО гэгшэдэй сапёрнууд; хэлхеэ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-лейтенант БУРОВ, хэлхеэ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-майор МИШИН, полковник ПЛОТКИН, полковник БЕЛЫШЕВ, полковник ДАВЫДЕНКО, полковник ПРИХОДАЙ, хэлхеэ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-майор КОКОРИН, хэлхеэ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-майор МАМОТКО, подполковник ЦИЛБОВ гэгшэдэй хэлхеэ-холбоошод шалгаржа гараба.

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта).

Верховно Главнокомандалагшын Приказай үргэлжэлэл

Ингэжэ туйлаһан илалтые тэмдэглэхын тулада КЕНИГСБЕРГҺЭЭ баруун-урдуур немецкэ сэрэгүүдэй бүлэгые бута сохихо байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарһан соединенинүүд ба частьнуудые орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, мартын 29 дэ, 23 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол КЕНИГСБЕРГҺЭЭ баруун-урдуур немецкэ сэрэгүүдэй Зүүн-Прусска бүлэгые бута нэрьеһэн 3-дахи БЕЛОРУССКА фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллериин буудалга хэжэ эхэ оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудые хэһэнэй түлөө КЕНИГСБЕРГҺЭЭ баруун-урдуур немецкэ сэрэгүүдэй Зүүн-Прусска бүлэгые үгы хэхэ байлдаануудта хабаадалсаһан таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байхын түлөө байлдаануудта ами бэеэ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал ***И. СТАЛИН***

1945 оной мартын 29. № 317.

Советскэ Информбюроһоо

Мартын 29-эй оперативна мэдээнһээ

3-дахи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд мартын 29-дэ КЕНИГСБЕРГҺЭЭ баруун-урдуур немецкэ сэрэгүүдэй хүреэлэгдэһэн зүүн-прусска бүлэгэй усадхалгые дүүргэбэ.

Мартын 13-һаа 29 болтор болоһон байлдаануудта немецүүд 50.000 гаран хүнүүдээ плендэ алдаһан, 80.000 хүнүүдээ алуулжа гээһэн байна. Тус фронтын сэрэгүүд иимэ трофейнүүдые буляан абаба гэбэл: 128 самолёт, 605 танк болон самоходно ехэ буу, 3.500 гаран полевой ехэ буу, 1.440 миномёт, 6.447 пулемёт, 586 хуягта транспортёр, 247 радиостанци, 35.060 автомашина, 474 трактор ба тягач, 232 паровоз, 7.673 түмэрзамай вагон, һомо хэрэгсэлтэй, буу зэбсэгтэй, эдеэ хоолой зүйлнүүдтэй ба бусад сэрэгэй зөөринүүдтэй 313 склад болоно.

2-дохи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд ГДАНЬСК (ДАНЦИГ) городой зүүн хубиие дайсанһаа сэбэрлэхэ байлдаануудые үргэлжэлүүлжэ, ГДЫНЬҺЭЭ хойгуур Данцигска бухтын эрьедэ хашагдаһан немецүүдэй бүлэг сэрэгые үгы хэбэ. Мартын 28-да энэ эршэндэ болоһон байлдаануудта тус фронтын сэрэгүүд 18.500 немецкэ солдат болон офицернүүдые плендэ абаад, иимэ трофейнүүдые буляан абаба гэбэл: 50 самолёт, 67 танк болон самоходно ехэ буу, 369 полевой ехэ буу болоно.

3-дахи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд эрмэлзэлгэтэ добтолго хэһэнэйнгээ эсэстэ мартын 29-дэ СОМБАТЕЛЬ ба КАПУВАР гэдэг городуудые, мүн харгынуудай шухала узелнуудые эзэлэн абажа КЕСЕГ городые эзэлжэ, австрийска хилэдэ хүреэд, мүн тэрэшэлэн зуу гаран ондоо һуурин газарнуудые тэдэнэй тоодо ФАРАД, МИХАЛЬИ, БЕЛЕД, ЧАНИГ, БЮК, НАДЬГЕНЧ, ВЕП, ПЕЦЕЛЬ, ИКЕРВАР, ДЬЕРТЬЯНОШ, БАЛТАВАР, ЗАЛАСАНТО, РЕЗИ гэдэг томо һуурин газарнуудые ба ТОТКЕРЕСТУР, БЕЛЕД, РЕПЧЕ-ЛАК, ХЕДЬФАЛУ, БЮК гэдэг түмэрзамай станцинуудые байлдаатайгаар эзэлбэ. Түрүүшын мэдээнэй ёһоор, мартын 28-да ба 29-дэ болоһон байлдаануудта тус фронтын сэрэгүүд 18.000 гаран немецкэ солдат ба офицернүүдые плендэ абаха зуураа иимэ трофейнүүдые буляан абаһан байна гэбэл: 115 самолёт, 71 танк ба самоходно ехэ буу, 102 полевой ехэ буу болоно.

Фронтын ондоо участогуud дээрэ нютагай удхашанартай байлдаанууд ба тагнуулшадай бэдэрэлгэнүүд болобо.

Мартын 28-да бүхы фронтнууд дээрэ 98 немецкэ танк болон самоходно ехэ буу гэмтээгдэһэн ба үгы хэгдэһэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 23 самолёт унагаагдаба.

★ ★ ★

Манай авиаци Венгридэ Шопрон гэдэг городто добтолго хэбэ

Мартын 28-ай һүни манай хүндэ бомбардировщигууд Венгридэ Шопрон гэдэг түмэрзамай узелдэ сохилто хэбэ. Бомбодолго хэгдэһэнэй эсэстэ узелай газар дээрэ тэһэрэлгэнүүдтэй түймэрнүүд болоо. Үүр сайха багта Шопрон гэдэг тамэрзамай узел галаар бүрхөөгдэһэн ба дайсанай эшелонууд болон сэрэгэй складууд шатаһан байгаа.

* * *

◆ 3-дахи Белорусска фронтын сэрэгүүд мүнөөдэр Кенигсбергһөө баруун-урдуур немецкэ сэрэгүүдэй хүреэлэгдэһэн зүүн-прусска бүлэгые үгы хэжэ дүүргэбэ. Кальхольцер-Хакеп хушууда хашагдаһан дайсан үшөө нэгэ хэды үдэр соо түлгүүрилан түшэглэжэ, энэ саг соо өөрынгөө бута сохигдоһон соединенинүүдэй үлэгдэлнүүдые далайгаар зөөжэ абаашахын түлөө бүхы хүсэеэ гаргаба. Советскэ сэрэгүүд немецүүдэй энэ түсэбые таһалба. Дайсанай гарта үлэһэн бүхы причалнууд саг үргэлжын авиацийн бомбодолгодо ба артиллериин буудалгада ороһон байгаа. Энэ үедэ манай танкистнууд ба ябган сэрэгшэд немецүүдэй һүүлшын түшэг түлгүүри болохо Бальга гэдэг эрьe дээрэхи тосхондо ба тэрэниие тойроод байһан үндэрнүүдтэ шиидхэхы сохилто хэбэ. Немецүүд хадаа энэ райондо СС-тнэй шэлэмэл отрядуудые суглуулһан байгаа. Артиллериин хүсэтэ буудалгаар дэмжэгдэһэн советскэ подразделенинүүд атакада орожо, үсэд шанга байлдаануудые хөһэнөйнгөө һүүлээр Бальга тэсхоние эзэлэн абаба. Энээнэй һүүлээр манай боецууд бүхэжүүлэгдэһэн үндэрнүүдые эзэлбэ. Тус тосхоной түлөө болоһон байлдаанда 3.000 гаран гитлеровецүүд, илангаяа СС-тэн ба штрафнигууд хюдагдаба. 1.800 хүн плендэ абтаһан ба олон танк, полевой ехэ буу, пулемёт, автомашина, һомо хэрэгсэлтэй ба сэрэгэй зөөритэй складууд буляагдаһан байна. Хойто зүг тээшэ эрмэлзэн дабшажа, манай сэрэгүүд Кальхольц гэдэг түшэг түлгүүриин пунктые эзэлбэ. Тэрээнние хамгаалжа байһан немецкэ офицернүүдэй отрядууд үгы хэгдэбэ. Кальхольцын эзэлэгдэһэнэй һүүлээр дайсан эмхитэй эсэргүүсэлтэ үзүүлхэеэ болибо. Немецүүд хэһэг хэһэгүүдээрээ плендэ орожо эхилбэ. Кенигсбергһээ баруун-урдуур немецкэ сэрэгүүдэй томо бүлэгэй усадхалга амжалтатайгаар дүүргэгдэбэ. Плендэ абтагдаһан 1.000—1.000 немецкэ солдат ба офицернүүд харгынуудаар туугдажа ябана.

◆ 2-дохи Белорусска фронтын сэрэгүүд Гданьск (Данцит) городто амжалтата байлдаануудые үргэлжэлүүлбэ. Дотуудта болон бүхэжүүлмэл гэрнүүдтэ һууһан немецүүд үсэд шанга эсэргүүсэлтэ үзүүлнэ. Ехэ буу болон танкнуудаар хүсэжүүлэгдэһэн советскэ штурмовой отрядууд үйлсэнүүдтэ баригдаһан завалнууд болон баррикадануудые дабан гаража, дайсанай эсэргүүсэлтын узелнуудые нүр даранад. Тус городой бүхы централна хуби немецкэ сэрэгүүдһээ сэбэрлэгдэнхэй. Хатуу шанга байлдаанай һүүлээр манай сэрэгүүд Мертвая Висла мүрэниие гаталан гаража, Гдыньскэ портын ехэнхи хубиие эзэлэн абаба. Манай частьнууд Холм аралай баруун-хойто хубида дайсанай һүүлшын бүлэгые эсэслэн бутасохижо, городой зүүн хубиин түлөө амжалтата байлдаануудые хэжэ байна. Байлдаануудай болоһон газарнууд гитлеровецүүдэй үхээрнүүдээр дүүрэнхэй. Немецкэ солдадуудай эмхи гурмаа алдаһан бүлэгүүд эсэргүүсэлтэ үзүүлхэеэ болижо, плендэ ороноод.

Партийна ажабайдал

КАБАНСКЫН АЙМА[Г]... ПАРТКОНФЕРЕНЦИ[И]...

ВКП(б)-гэй Кабанскын айкомой секретарь нүхэр Болдыревэй тоосоото элидхэл болбол худэлмэридэхи дутуу дунда зүйлнүүдээ бүримүһэн элирүүлбэ. Тус элидхэл тушаа 32 хүн үгэ хэлэжэ, партиин айкомой худэлмэриие нюур сахингүйгөөр шүүмжэлхэ зуураа ВКП(б)-гэй айкомой практическа хүдэлмэриие хангалтагүй дээрэ тоолобо.

Партиин Центральна Комитедэй Бурят-Монголой обкомой хүдэлмэри тухай гаргаһан тогтоол соо заагдаһан дутуу дунда зүйлнүүд энэ аймагай партийна организациин хүдэлмэридэ сэхэ тудана. ВКП(б)-гэй айком ба тэрэнэй таһагуудай партийно-политическэ хүдэлмэринүүдые хангалтатүйгөөр эмхидхэһэн дээрэһээ энэ аймагай арадай ажахын һалбаринууд һүүлэй жэлнүүдтэ хангалтагүйгөөр хүгжэһэн байтаа. Түбхын түрүүндэ, партиин айком болбол коммунистнуудайнгаа хүсые шухала һалбаринууд дээрэ зүбөөр хубаарилжа табяагүй байнаа. Энэ аймаг соо 19 колхоз бии. Тэдэ эдэнэрэй оройдоо 5-айнь дэргэдэ партийна эхин организацинууд тогтоогдобошье һаа, коммунистнуудай тоо тон үсөөн. Хэдэн колхозуудай парторганизацинуудта тэрэ колхозуудта худэлмэрилдэггүй коммунистнууд тоологдохо юм. Иигээд байхадаа эдэнэр өөрынгөө колхозые һайжаруулха талаар анхаралаа хандуулнагүй.

Кабанскын аймаг болбол гол түлэб загаһанай ажахытай гээшэ. Тиимэһээ аймагай партийна организаци болбол энэ һалбарида ехэхэн анхаралаа табиха уялгатай байгаа. Гэбэшье загаһанай ажаүйлэдбэриин предприятинууд үйлэдбэриингөө программануудые дүүргэнэгүй. Мүн тэрэшэлэн нютагай ажаүйлэдбэриин предприятинууд гүрэнэй түсэбые дүүргээгүй байха юм.

Конференциин олонхи делегадууд болбол партиин айкомые, түбхын түрүүндэ тэрэнэй эмхидхэлэй-инструкторска таһагай хүдэлмэрилэгшэдые партийна эхин организацинуудые үйлэдбэриин талые хаража тогтоогоотүй гэжэ шангаар шүүмжэлбэ. Мүн залуу коммунистнуудые политическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгые тон һулаар эрхилһэн байгаа. Тоосоото үедэ 200 гаран хүн партида элсүүлэгдэбэшье һаа, тэдэнэртэй политическэ хүдэлмэри үргэнөөр эрхилэгдээгүй байна. Залуу коммунистнуудай идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар мүн лэ анхарал оролдолгоёо багаар гаргаа.

Аймагай зарим партийна эхин организацинуудай дэргэдэ политһургуулинууд эмхидхэгдэһэн юм. Гэхэ зуура, эдэ һургуулинуудай хүдэлмэри мүнөө үеын оршон байдалай эрилтын үндэһөөр шэнэдхэн табигдаагүй байһаар.

Партиин айком... гуулинуудай хүдэл... бүри оперативна түб... лон хүтэлбэри үгэнэгү... партконференциин де... Рязанов шүүмжэлбэ. ... литһургуулинуудай ... лэгшэд энэ харюусал... габаринуудаа шадаб... дүүргэһэн баримтану... лэгдээ.

Партийна конференци... гат нүхэр Белых гэг... гэй айком болбол про... агитациин хүдэлмэри... ниитэ ажалшадай дунд... тагүйгөөр эрхилдэгые ... үгэ соо элирүүлхэ зү... тиин айкомой пропа... агитациин таһагай хү... шадые шүүмжэлбэ. ... партийна эхин ор... секретарьнууд болбол ... айкомой лекторнүүдэй ... ко-теоретическэ темэт... нүүдые, мүн элидхэл... үргэлжэ хэдэгтүй ба... тануудые конференци... рүүлээ. Һүүлэй үе... айкомой хүтэлбэрил... рилэгшэд, лекторну... аймагайнгаа колхозуу... тическэ темэтэй лекци... элидхэлнүүдые үнтэр... һаниие конференцин... нүхэр Федотов өөрын... тэмдэглэбэ.

ВКП(б)-тэй айком ... гийна эхин органи... эмхидхэлэй талаар ... хэрэгтэ алдуу эндүү... байна. «Партиин ай... бэрилхы хүдэлмэри... тийно-политическэ ... һайжаруулхын түлөө ... багаар табяад, ганс... хын асуудалнуудые ... гэжэ оролдодот»—гэ... армеец» колхозой ... диин секретарь нүхэ... хэлэбэ.

Тус аймагай совет... ряалангай болон ... организацинууд бэһ... дэлмэриие тоосоото ... тагүйгөөр ябуулба. Т... рүүндэ, партийно-со... нуудай шиидхэбэрину... гэлтые шалгадаггүй, ... шоор хүдэлмэрилжэ б... римтанууд конфер... элирүүлэгдээ. Кабанск... колхозууд болбол үни... дэ гүрэнэйнгөө үмэн... түлбэринүүдые саг ... дүүргэбэшье һаа, мүн... тарилгада бэлэдхэхэ ... муугаар эрхилнэ.

Конференци болбо... хэлсэһэн асуудалаар... гы шиидхэбэри бат... партиин айкомой пле... составые һунгаба.

Һүүлээрынь болоһо... гэй айкомой пленум... тиин айкомой нэгэд... ряар нүхэр Болдырев...

Украинын баруун областьнуудта эльгээгдэхээр 150 мянган ном суглуула...

Украинын Станиславска, Тарнопольско болон Ровенско областьнуудай хүдөөгэй районуудта ном суглуулалга Одессадэ үргэнөөр дэлгэрбэ. Горькиин ба Ленинэй нэрэмжэтэ библиотекэнүүд 40 мянган политическэ, художественнэ номуудые суглуулба. Университет болон вузууд 16 мянган ном суглуулба. Т... арад зон хадаа 10 м... номуудые суглууһа... Мүнөө 150 мянга ш... суглуулагданхай. Тэд... баруун Украинада ... байна. Түрүүшын ном... гэн Станиславска ... эльгээгдэбэ.

Үндэр ургасын түлөө мүрысөөн

Колхоз, МТС-үүдэй тарилгын бэлэдхэлые шалгаха

...лхоз хоорондын шалгалта

(Телефоноор абтаба).
...лхозууд тарилгада бэ-
...рилсан шалгалта үн-
...на. Молотовой, Стали-
...нэ, «Авангард» кол-
...ндын шалгалта дээ-
...ада дээрэхи артель-
...а бэлэдхэлээ бараг
байба. «Авангард»
...нгууд хүдөө-ажалай
...эг болон хомут то-
...ши шанартайгаар
...бэлэн болгоһон, мүн
...удаа һайнаар бэлэд-
... юм.
...левой хүдэлмэридэ
...агүй бэлэдхэлтэй
...нтерн» колхоз (тү-
...гүхэр Цыренов) энэ
...рүүлэгдээ. Заһа-
... шугуудайнь аяар
...о дахин заһабари-
... 2 сеялкэнь заһа-
...илээшьедүй бай-
...т тоногуудаа бэлэд-
... юм. Агротехничес-
...улгануудай түсэб

дүүргэхэ тушаа тус колхоз тон бага анхаралаа табиһан байба. Тэрэнһээ болоожо энэ шухала хүдэлмэри ехэхэнээр һаатанхай.

Тэрэшэлэн тус колхоз аяар мүнөө хүртэр полевой хүдэлмэриин түсэб табяадүй байба.

Харилсан хэһэн шалгалта дээрэһээ мэдэхэдэ аймагай үшөөл олон колхозууд газарай хүрьһэндэ шииг нойто тогтоохо тушаа хүсэд анхаралаа хандуулаагүй байһаар. Саянтын сомоной колхозуудһаа ондоо тээ поли дээрэ һайрамай уһа тогтоохо хүдэлмэри эхилээдүй байха юм.

Колхоз хоорондын харилсан шалгалтаар элирһэн эдэ дутуунууд энэ гэһээр усадхагдаха ёһотой. Колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хабарай тарилга хаһа болзор соонь эрхим шанартайгаар үнтэргэхын тулада бэлэдхэлээ дары дүүргэхэ уялгатай.

Ф. БРАТУЩЕНКО,

...ротехникые хазагайруулна

...жэлэй хабарай по-
...эриин үедэ Зэдын
...озуудаар агротехни-
...ые хазагайруулһан
... бэшэ үзэгдөө һэн.
...нуудаа мүнөө жэ-
...а бэлэдхэлэй эхил-
...о дабтажа байха
...риин сомоной Во-
...рэмжэтэ колхозой
...шэбхэ шэрэхэ түсэ-
...агаашьедүй байха-
...поли дээрэ зөөһэн
...лжүүлгэдэ хэрэг-
...гөөр эндэ тэндэ хая-
...ын заабарие ехеэр

хазагайруулһан байна.

Гадна, энэ колхоз шубуунай аргал, үнэһэн гэхэ мэтын нютагай шухала үтэгжүүлгэнүүдые хангалтагүйгөөр бэлэдхэнэ.

Агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды дүүргэхэ түсэбөө болошогүйгөөр нобшоруулхаһаа гадна, тэрэнэй заабарие мүнөөнһөө абаад хазагайруулжа байһан Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ эндэхи аймагай газарай таһагай зүгһөө ямаршье хэмжээ абаагүй байхань гайхалтай.

О. ГРИГОРЬЕВА.

Республикын колхозуудаар тарилгада бэлэдхэлэй ябаса тухай

(БМАССР-эй Наркомземэй шэнжэлэл)

Хабарай тарилгын эхилхэ хүртэр тон үсөөхэн үдэр үлэбэ. Гэбэшье республикын олонхи аймагууд тарилгадаа үшөөл бэлэн болоодүй байһаар. Курумканай, Баргажанай аймагууд үрһэ хааха түсэбөө үни хада дүүргэхэ дүүрэн аргатай байбашье энэ хэрэгтэ ямагтал харюусалгагүйгөөр хандаһан дээрэһээ мүнөө хүртэр унжагайрһаар.

Республикын колхозууд хааһан үрһэнэйнтөө оройдоо 96,3 процент сэбэрлэһэн байха юм. Бичурын, Зэдын, Заиграйн, Закаменай, Иволгын, Кударын, Түнхэнэй, Хэжэнгын аймагууд бии байгаа үрһэеэ сэбэрлэжэ дүүргөө. Курумканай колхозууд үрһэ сэбэрлэхэ хүдэлмэри бүри ехээр унжагайруулна. Эндэхи колхозуудай сэбэрлэһэн үрһэн оройдоо 11,2 процент байха юм. Тэрэшэлэн Яруунын колхозууд энэ шухала хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулна.

Түнхэнэй, Закаменай аймагууд поли дээрэ наг шэбхэ шэрэхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргөө. Тиихэдэнь диилэнхи аймагууд агротехникын энэ шухала эрилтые харюулангүй бүхы республикаяа тэдэргэнь татажа байна. Кяхтын, Кударын аймагууд наг шэбхэ бэлэдхэхэ хүдэлмэри тон хангалтагүйтөөр үнгэргэжэ байха юм. Эдэ аймагуудай колхозууд наг шэбхэ шэрэхэ түсэбүүдээ аяар мүнөө хүртэр хахадлаашьедүй байһаар.

Үнэһэ суглуулха хүдэлмэри республика дотор илангаяа хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Энэ хүдэлмэри гүйсэд дүүргэһэн нэгэшье аймаг үгы байна. Тарбагатайн, Заиграйн аймагууд республика соо өгэөл хожомдонхой. Закаменай, Баргажанай аймагууд үнеһэ суглуулха хүдэлмэри бэшэнһээ барагаар ябуулна. Тэрэшэлэн шубуунай аргал суглуулха түсэб Зэдын, Иволгын аймагуудһаа бэшэ, нэгэшье аймаг дүүргээгүй байха юм. Кударын колхозууд шубуунай аргал суглуулха түсэбөө оройдоо 10 процент, Хориин—38 процент дүүргэһэн байна. Эдэ аймагуудай колхозууд агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды тоодоггүй хорото ябадалаа мүнөө хүртэр орхёодүй. Тэд, эндэхи газартаряалангай органууд, илангаяа агрономууд колхозуудай агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэб дүүргүүлхэ тушаа бодото хүтэлбэреэр хангаагүй байха юм.

Хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилга баһал хангалтагүй байһаар. Плугуудай заһабарилга Баргажанай. Закаменай, Прибайкальска, Сэлэнгын колхозууд дүүргэнхэй. Кабанскын аймаг сеялкэ заһабарилха хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр хандажа, түсэбөө оройдоо 55 процент дүүргэһэн байна.

Тарилгада бэлэдхэлэй эдэ бүхы ехэ дутуунууд энэ гэһээр усадхагдаха зэргэтэй. Илангаяа хүрэнгын тарян тарилгын кондицидэ хүргэхэ ябадалда түсгаар анхарал табиха шухала. Хүрэнгэ хоёр дахин сэбэрлэхэ болон тэрэнэй тарилгын шанарые шалгажа үзэхэ ябадал дары эмхидхэхэ хэрэгтэй. Аймагай газарай таһаг болон МТС-үүдэй агрономууд хаагдаһан үрһө сааг үргэлжэ шалгажа тарилгын кондицидэ хүргэхэ ябадал хантаха ёһотой. Хүрэнгэ хааха түсэбөө һаяар дүүргэхын тулада доторойнгоо бүхы арганууды хэрэглэхэ ябадал колхоз бүхэнэй түрүүшын зорилго болоно. Тэрээнтэй хамта поли дээрэ наг шэбхэ шэрэхэ, үнэһэ, шубуунай аргал суглуулха хүдэлмэри эршэмтэйгээр үргэлжэлүүлхэ ябадал зайлашагүй. Хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилга, мори унаануудаа бэлэдхэхэ ябадал баһал түрүүшын зорилго болоно.

Газарай хүрһэндэ һайрамай уһа тогтоожо уһалха ябадал мүнөө эхилһэн байха ёһотой. Тиигэбэшье зарим колхозууд энэ шухала хэмжээ ябуулга дүүргэнэгүй. Мүнөө үедэ поли дээрэ һайрам тогтоохо хүдэлмэридэ колхозникуудай ниитын гаралга колхоз бүхэндэ эмхидхэгдэхэ ёһотой.

Газарай хүрһые сааг үргэлжэ шэртэн хаража байгаад төлэмсээрнь тарилгын урда тээхи борнойлго түүбэрилэн эхилхэ хэрэгтэй. Газарта шииг нойто байлгаха хүдэлмэри бишыханшье оройтуулжа болохогүй. Тиимэ тулада колхоз бүхэн шииг нойтоной түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэхэ уялгатай.

...агдадаг сабшаланда нютагай ...үүлгэнүүдые хэрэглэхэ тухай

...г газарай сабшалан
...эг үтэгжүүлхэдэ үн-
...үрэхэ ябадал хан-
... Ган гасуур жэл-
...гаяа манай респуб-
...һадаа сабшалан
...лангай газар хэды
...жүүлбэшье уһалаг-
... һайн ургаса үгэдэг-
... уһалагдадаг газарта
... ехэ туһатай байна.
...ойн Мелиоративна
...ции болон респуб-
... колхозуудай дүр-
...э эли тодоор хараг-

...пытно станци һүүлэй
...үүдэй турша соо
...исэ тариха партаа
... гектарай 30 тонно
... бурьтаһан шэбхэ
...на. Мүн ургажа бай-
...ульфат аммони, ка-
... гэхэ мэтын мине-
...жүүлгэнүүд нэмэлтэ
...гөөр үгтэһэн байгаа.
...дүүрилхэдээ май
...эн пар 15—17 сан-
...гытэйгөөр хахалаад
...уһалжа хоёр дахин
... байгаабди. Буртаг
...ахын тулада газа-
... 8—10 сантиметр
... түрүүшынхэ лүше-
... Мүн август соо
... үнгэргэдэг бай-

на. Гол хахалалга (парые хоёрлолго) 18—20 сантиметр гүнзэгытэйгөөр октябриин 1 хүртэр үнгэргэгдэдэг юм. Тиихэдээ газарай хүрьһэндө буртаһан шэбхэ үгэдэг байнабди. Газарта шииг нойтые байлгахын тулада хабар 1—2 дахин эртын борной хэгдэдэг. Тарилгын урда тээ газараа уһалһанайнгаа һүүлээр 8—10 сантиметр гүнзэгытэйгөөр культиваци. борнойлго хэгдэдэг байна. Тиихэдээ газарай хүрьһэндэ минеральна үтэгжүүлгэ үгтэдэг юм. Шэниисые хэрэгэһэлжэ тарихадаа майн 4—6-ай үеэр нэгэ квадратна метртэ 600 һайн оороһо хэдэг байнабди. Иигэжэ таряан газараа сааг соонь уһалжа үтэгжүүлээд байхадаа опытно станци жэл ерэхэ бүри ургасаа дээшэлүүлһэн байха юм. Тиихэдээ оло дахин уһалагдажа, нэмэлтэ тэжээл үгтэхэ бүреэ ургаса дээшэлдэг байна.

Заиграйн аймагай колхозуудай ефремовскэ звенонууд газараа сааг соонь уһалжа һайнаар үтэгжүүлһэнэйнгээ ашаар һайн ургаса абадаг болонхой. Курбын сомоной «Майн 1» колхозой ефремовскэ звено тарилгын урда тээ газараа нэгэ удаа уһалжа гектарай 35 тонно хэмжээтэй наг шэбхээр үтэгжүүлээд га бүриин 31,9 центнер үтэгжүүлэнгүй уһалһан полиһоо 18,3 центнер шэниисэ хуряаһан байха юм. Энэ хадаа уһалжа үтэгжүүлэнгүй хэһэн тарилгатай сасуулхада ургасын гектар бүриие 13,6 центнер ехэ болгоно. Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхозой тарилгын урда тээ уһалжа наг шэбхээр үтэгжүүлһэн газарай шэниисын ургаса гектар бүриин 10 центнер ехэ болоһон байна. Үтэгжүүлгэ уһалуури хоёрые адли һайнаар үнгэргэхэдэ орооһото культуранууды ургаса гектар бүриин 13,7 центнерһээ 28,2 центнер хүртэр дээшэлдэг юм.

Сабшалангай газар уһалжа буртаһан наг шэбхээр үтэгжүүлхэдэ тэрэшэлэн үбһэнэй ургаса хэдэн дахин дээшэлдэг байна. Сабшалангай газар дээрэ түрүүшын уһалууриһаа урда тээ, апрелиин 10—15-най үеһөө абаад наг шэбхэ тарааха хэрэгтэй. Манай опытно станци апрелиин 15-һаа июниин 1 хүртэр сабшалангай газар 3 дахин уһалдаг. Нэгэдэхеэ ургажа эхилхэ үедэнь, хоёрдохёо—бэежэжэ байха үедэнь, гурбадахяа набшалжа байха үедэнь уһалдаг байнабди. Уһалжа, үтэгжүүлээгүй сабшаланһаа гектарай 9,9 центнер, шэбхээр үтэгжүүлэнгүй уһалһан газарһаа гектар бүриин 24 центнер, гурба дахин уһалаад гектар бүриин 60 тонно наг шэбхээр үтэгжүүлһэн участогһаа га бүриин 57,7 центнер үбһэн абтаһан байна.

Хоёр дахин уһалжа бага буртаһан наг шэбхээр үтэгжүүлхэдэ хартаабхын ургаса баһал дээшэлдэг. Хоёр дахин уһалаад гектарай 30 тонно хэмжээтэйгээр үтэгжүүлһэн газарай хартаабхын ургаса гектарай 125 центнер, хоёр уһалжа гектарай 30 тонно үтэгжүүлгэ хэхэдэ 205 центнер, 40 тонно үтэгжүүлгэ хэхэдэ 245 центнер хүртэрөө дээшэлдэг байна. Уһалагдадаг участогто наг шэбхэ бэлэдхэжэ үтэгжүүлхэдээ уһалагдадаггүй газартал адляар хэдэг юм.

Газараа уһалжа үтэгжүүлхэ гээшэ гансал ефремовскэ, шурыгинскэ, герасимовска звенонуудай хэрэг бэшэ, харин бүхы таряан-ажалай бригада, звенонуудай зорилго мүн. Зарим колхозууд газар үтэгжүүлхэ, уһалха хүдэлмэри гансал дурсагдагша звенонуудта даалгажархёод тэдэнэрэй хүдэлмэридэ бодото туһаламжашье хүргэдэггүй байха юм. Энэ хадаа иимэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй алдуу гээшэ.

Газараа үтэгжүүлхын тулада шубуушай аргал, үнэһэ, наг шэбхэ, фикали гэхэ мэтын нютагай үтэгжүүлгэнүүдые нарин нягтаар суглуулжа зүбөөр хэрэглэхын түлөө колхозник бүхэн тэмсэхэ уялгатай. Тиигээд байгаа һаа үндэр ургаса хуряажа гүрэн болон фронтдоо эдеэ хоол элбэгээр үгэхэһөө гадна, өөһэдынгөө ажалта үдэртэ эрхим шанартай таряа талха абаха байна.

Н. ХРЕБТОВ, Онохойн Мелиоративна опытно станциин агроном.

МТС-үүдээр ТРАКТОР ЗАҺАБАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1945 оной мартын 25.

МТС-үүд	Жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)
Хонхолойн . . .	101,3
Хэжэнгын	100,0
Ехэ-Кударын . .	100,0
Чесанын	100,0
Саянтын	100,0
Гашейн	100,0
Бага-Куналейн .	100,0
Иволгын	100,0
Баргажанай . . .	97,5
Суулгын	97,5
Кыренскэ	97,2
Тимлюйскэ . . .	97,2
Торейскэ	95,4
Хориин	95,0
Итанцын	94,8
Селендумын . . .	93,7
Үдын	92,8
Куйтунска . . .	92,5
Закаменай . . .	92,3
Кабанскын . . .	90,2
Эгэтын	89,3
Сэлэнгын	88,3
Түнхэнэй	83,3
Сагаан-Уеанай .	82,6
Кяхтын	80,4
Ново-Брянска . .	80,3
Бичурын	80,3
Үшөөтэйн	75,0
Курбын	72,8
Окино-Ключевсэ	71,0
Ехэ-Куналейн . .	70,0
Тарбагатайн . . .	61,9
Жиримскэ	52,9
Хамта:	8[illegible],9

СССР, США, Великобритани ба Хитадай правительствонуудта хэһэн Польско Саг Зуурын Правительствын мэдүүлгэ

ВАРШАВА, мартын 26. (ТАСС). Мартын 22-то Советскэ Союзай, Америкын Холбоото Штадуудай, Великобританиин ба Хитадай Правительствонуудта Польско Республикын Саг Зуурын Правительствын хандаһан мэдүүлгэ мүнөөдэр энд тунхаглагдаба. Тэрэ мэдүүлгэ соо иигэжэ хэлэгдэнэ гэбэл:

«Польско арад болбол эб найрамдалые дэмжэн барихa ба Аюулгүй байдалай Уласхоорондын Организациин уставые бэлэдхэхын талаар Уласхоорондын хани барисаае хангахын тулада Нэгэдэмэл Нацинуудай конференциие Сан-Францискодо энэ оной апрелиин 25-да татаха тухай Крымскэ Конференциин гаргаһан шиидхэбэриие баяртайгаар һайшаала.

Дайнай түрүүшын үдэрһөө эхилэн бандитскэ гитлеровскэ агрессиин хохидотшо болоһон Польша болбол немецко-фашистскэ бузар булай эзэмдэлгын 5 жэлһээ үлүү сагай турша соо түйлөөй ехэ зоболон, хохидол зүдэрэл ба һандаргалтануудые үзэһэн байна. Немецкэ булимтарагшадай «дранг нах остен» гэдэгые хэдэн зуун жэлэй туршада бэе дээрээ үзэжэ байһан Польша болбол эб найрамдалые дэмжэн бариха ябадалые хангаха, уласхоорондын организациин байгуулагдахые ажа амидаралтаяа холбогдуулан хүсэжэ, тэрээгээрээ Сан-Францискодо болохо конференцидэ эдибхитэйгээр хабаадалсахые хүсэнэ. Энэ ушар болбол энэ аюулта дайн байлгааһаа Польшые шэнэдхэгдэһэн ба хүсэтэй Польша болгон гаргаха ба центральна Европодо болон Балтиин далайн бассейндэ зохихо һуури эзэлүүлхээр дүүрэн хүсые гашуун туршалгаар һураһан польско арадай оложо абаад байһан мүнөө үедэ тэмдэглэхэдэ илангаяа шухала байна.

Тиихэдэ Сан-Францискодо болохо конференцидэ уригдаһан союзна гүрэнүүдэй дунда сүлөөлэгдөөд, өөрынгөө гүрэн байдалые һэргээжэ байһан, немецүүдтэй тэмсэжэ байһан Польшынгоо үгы байһаниие Польшын олон түмэн ехээр гайхан мэдэбэ. Польшын хабаадалсалгагүйгөөр Сан-Францискодо конференциие үнгэргэхэ ябадал болбол өөһэдынгөө бээ дааһан байдалые бүримүһэн хангахые эрмэлзэжэ, фашистскэ зэрлиг бүдүүлигүүдтэ ба немецкэ булимтарагшадай эрмэлзэлгэдэ эсэргүү Европодо эб найрамдал ба болбосоронгы байдалые хамгаалха ябадалда оролсохые өөһэдынгөө арюун уялга гэжэ тооложо байһан польско арадта юутээршье зүбтүүлхын аргагүй гомодолтой ба зүй буса ябадал болохо байна.

Польско Республикын мүнөө ябуулгаа хэжэ байтаа Саг Зуурын Правительствын нюур дээрэ Польшые Сан-Францискодо болохо конференцидэ уриилгүйгөөр үнгэргэхэ үндэһэ баримта болохо ямаршье шалтагаан байхагүй. Польша тухай асуудал тушаа зүблөө хэжэ байхын тулада Крымскэ Конференцеэр байгуулагдаһан комисси болбол өөһэдынгөө хүдэлмэриие үшөө дүүргээдүй, теэд тэрэ ушар Сан-Францискодо Польшын Саг Зуурын Правительствые урихада һаад болохогүй байна.

Польшын Саг Зуурын Правительство болбол тон олонхи польско арадые бээ тойруулан жагсаагаа. Польшын Саг Зуурын Правительство болбол польско армиие гульдхан татаа. Тэрэ армиинь өөһэдынгөө шуһа махые гамнангүйгөөр немецкэ һүрэг дээрмэшэдые бута нэрьен һалгааха хэрэгтэ аша туһа хүргэжэ, һүүлэй үдэрнүүдтэ Улаан Армитай хамтаран ябуулгаа хэжэ, Германиин ажа амидаралай центр тээшэ ороһон замые халхалжа байһан немецүүдэй ехээр бүхэжүүлэгдэһэн далай шадарай хаалтые һэтэ сохёо.

Польшын Саг Зуурын Правительство болбол немецүүдэй зэрлиг бүдүүлигөөр һандаргаһан Польшын столица болохо Варшава ба бусад городуудые һэргээжэ байна, мүн хүдөө ажахын ажаүйлэдбэри болон худалдаа наймаае һэргээнэ. Польшын газар дээрэ хуули ба эмхи гурим тогтоохо ябадалые хангана.

Гансахан лэ Нэгэдэмэл Нацинуудай дунда эбынь эбдэхые эрмэлзэжэ байһан ба тиихэдээ гитлеровскэ Германи шэнгеэр ябуулгаа хэжэ байһан эмигрантын реакционно хорото бүлэг хүнүүд болбол польско демократическа гүрэниие һэргээхэ ба бүхэжүүлхын талаар Саг Зуурын Правительствын үнгэргэжэ байһан угаа ехэ байнуулалтын хүдэлмэридэ ба энэ бүхэ арадай хүдэлөөндэ эсэргүүсэлтэ хэхые һэдэнэ. Демократическа Польшын мандаха замые тодорхойлһон Крымскэ Конференциин шиидхэбэридэ эсэргүү ябуулга хэжэ байһан мүнөө үедэ энэ эмигрантын реакционно хорото бүлэг хүнүүд болбол өөһэдынгөө арадташье, мүн союзна демократическа гүрэнүүдтэшье өөһэдынгөө бэеые эсэслэн буруу харуулан табиа.

Польшын Саг Зуурын Правительство болбол Советскэ Союзтай үнэн хани барисаатай Польша, Нэгэдэмэл нацинуудай гэр бүлын үнэн член—Польша Европодохи эб найрамдал ба аюулгүй байдалай түшэг тулгуури болохо Польшын сүлөөтэ, бүрин эрхэтэ, демократическа Польшын байгуулалтада хабаадалсахые хүсэһэн бүхы демократическа элементнүүдэй тон үргэн уралан зохёохо ажал ябуулгада шухала нүхэсэлнүүдые байгуулба.

Хүндэ хүшэр туршалгануудые үзэһэнэйнгөө һүүлдэ польско арад болбол Польшын Саг Зуурын Правительство болохо түлөөлэгшэнүүднэй Сан-Францискодохи конференцидэ хабаадалсаха байха, демократическа Польша Нэгэдэмэл нацинуудай бүлын дотор зохихо һуури эзэлхэ байна гэжэ найдан байна.

Народово Крайовой Радын Президент Ю. БЕРУТ.
Польшын Саг Зуурын Правительствын Премьер-Министр Эд. ОСУБКА-МОРАВСКИЙ.

Германиин хамгаалгын газарай линиин һэтэ сохигдоһон тухай Эйзенхауэрэй мэдүүлгэ

ЛОНДОН, Мартын 27. (ТАСС). Рейтер агентствын Парижһаа дамжуулһанай ёһоор, союзнигуудай экспедиционно хүсэнүүдэй верховно главнокомандалагша Эйзенхауэр Германиин хамгаалгын газарай лини һэтэ сохигдобо гэжэ мүнөөдэр мэдүүлбэ. Мүнөө үе хүртэр түшэглэн тулгуурилжа байһандал али немецүүд түшэглэн тулгуурилха хүсэгүй болонхой гэжэ тэрэ хэлэбэ. Теэд Эйзенхауэр Берлин тээшэ союзнигуудай орохо эрмэлзэлгэтэ маршые хүлеэхэ хэрэггүй гэжэ дурадхаба. «Хэлсээнүүдтэ үндэһэлжэ» ямаршье хани барисаан тэгтоогдохогүй гэжэ Эйзенхауэр хэлэбэ. Германиие хоёр талаһаань урагшаа дабшан эзэлжэ ябаһан союзна аминуүд болбол гансал үгэ дуугүй бүү зэбсэгээ хүрялгада оруулха байха.

Югославиин правительство ба Юнрра хоёрой хоорондо договор баталагдаба

БЕЛГРАД. (ТАСС). Үсэгэлдэр маршал Титогой байлсалгатайгаар эдеэ хоолой зүйлнүүд ба материалнуудаар Югославида туһаламжа үзүүлхэ тухай Югославска правительство Юнрра хоёрой хоорондо хэлсээн баталагдаһан байгаа.

Хуулита коммюнике соо тэмдэглэгдэхэнь хадаа: тус договор болбол эдеэ хоолой зүйлнүүдээр, медикаментнуудаар, гутал болон хубсаһаар, мүн тэрэшэлэн хүдөө ажалые, ажаүйлэдбэриие, транспортые һэргээн бэлхооходо хэрэгтэй юумэнүүдээр Югославиие хангаха ябадалые хараална. Тушаалгануудай дүүргэлтые югославска правительство Юнррай правительствын ажаглалтатайгаар эрхилхэ байна. Тус хэлсээн хадаа энэ жэлэй апрелиин 25-һаа хойшоо хүсэндөө орохо байна.

Баруун Европодохи дайнай ябуулга

ЛОНДОН, (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно хүсэнүүдэй верховно командованиин штабай мэдээсэл соо хэлэгдэхэнь: бүхы бии тэмдэгүүдээр шүүмжэлжэ үзэхэдэ союзнигуудай доодо рейнскэ плацдармын хойто оршондо немецүүдэй үсэд шангa эсэргүүсэлтэ һуларжа байна. Союзнигуудай сэрэгүүд Иссель мүрэниие гаталан гараад, Дингдендэ ороод, 5 ондоо городуудые эзэлэн абаба. Союзнигууд болбол Русска автомагистральһаа 1 километртэ хүрөөд байна.

Ремагенһээ зүүгээр байһан плацдармын хойто оршондо союзнигууд Зиг мүрэнэй дэргэдэхи участогто үсэд шангa эсэргүүсэлтэ үзэнэ. Ондоо пунктнуудта союзнигуудай частьнууд Германи орохо түргэн дабшалгаяа үргэлжэлүүлһээр. Танкова частьнууд зүүлжээ 43 километр дабшажа, Херборнын захада хүрэбэ. Урдуур танкова частьнууд 22,5 километр урагшаа дабшажа, Вейльбургын (Лимбургһаа зүүн-хойшоо 16 километртэ) оршондо хүрэбэ. Ауменаутай (Лимбургһаа зүүлжээ 16 километртэ) Лан гэдэг мүрэн гаталан гарагдаба. Танкнуудай хойноһоо ябаһан ябган сэрэгүүдэй частьнууд Лимбургые сэбэрлэбэ. Зүүн урагшаа эроко автомагистралиие зубшан дабшажа ябаһан танкова частьнууд Висбаденһээ 8 километртэ байһан пунктда хүрэбэ.

Майн мүрэниие гаталан гараһан союзнигуудай танкова частьнууд Майна дээрэхи Франкфуртда байлдаануудые хэжэ, тэрэнэй гурбан захые сэбэрлэбэ.

Плацдармын райондо Вормсдо ойрохон союзнигуудай частьнууд зүүн тээшээ 15,5 километр хүртэр урагшаа дабшажа, хэдэ-хэдэн һууриин газарнуудые эзэлһэн ба тус район соогуур хойноһоо урагшаа гараһан автомагистралиие отолһон байна.

Мартын 26-да союзнигуудай сэрэгүүд баруун фронт дээрэ 9.712 хүнүүдые пленэдэ абаба.

ЛОНДОН, мартын 19. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно хүсэнүүдэй верховно командованиин штабай мэдээсэл соо хэлэгдэхэнь: Рурһаа хойшоо Рейнэ дээрэхи хүүргын урда тээхи бүхэжүүлгын бүхы секторнуудтэ союзнигуудай сэрэгүүд амжалтатайгаар урагшаа дабшаба. Реесһээ хойгуур союзнигуудай сэрэгүүд Эммерихын хүүргын урда

тээхи талада хүрөөд, [...]
гые эзэлбэ. Союзнигу[...]
түргэнөөр дабшажа, [...]
налһаа хойгуур бай[...]
нэй хубида хүрэбэ. [...]
һаа урдуур союзнигу[...]
эзэлбэ.

Зүүн зүг тээшэ да[...]
һан союзнигуудай тан[...]
нууд Рейнһээ зүүлжэ[...]
метртэ байһан Гиссе[...]
13 километртэ байда[...]
узенда оробо. Нэгэ от[...]
лометр дабшажа Гиссе[...]
хойшоо 10 километр[...]
Лихын захада хүрэбэ.
баруун урдуур Вейльб[...]
дэнхэй. Союзнигуудай[...]
отрядууд Лан мүрэ[...]
пунктда гаталан гар[...]

Воннардһаа зүүгээр Р[...]
ниие гаталан гараһан[...]
гуудай частьнууд В[...]
баруун-хойшоо 16 [...]
байһан Геннеталиин [...]
рэбэ. Урагшаа союзни[...]
рэгүүд баһа нэгэ газа[...]
гаталан гаража, [...]
городые сэбэрлээд, [...]
оробо. Дайсанай үсэд [...]
гүүсэлтые нута дара[...]
гуудай ябган сэрэгүү[...]
кэва отрядууд Ма[...]
Франкфуртын хахадые [...]
Зүүлжээ байһан Хана[...]
фенбург дайсанһаа с[...]
Ханауһаа хойгуур со[...]
танкова отрядууд Ба[...]
зүүн-урагшаа 10 [...]
байһан Нидерфлорш[...]
шондо хүрэбэ.

Союзнигууд Дарм[...]
мын оршондо хүүргын [...]
хи өөрынгөө бүхэжүү[...]
хэхэ ябадалаа урга[...]
Мүнөө энэ хүүргын [...]
энэ бүхэжүүлтэ 500 [...]
бэхжэн километр та[...]
Рейн дээгүүр гараха [...]
гүй нэгэ хэды хүүргэн[...]
дан абтаба. Энэ хүү[...]
тээхи бүхэжүүлгэһэ[...]
ябаһан союзнигуудай[...]
Гроссуаштадтые эзэ[...]
Ашаффенбургһээ урд[...]
мүрэн дээрэ Нидерб[...]
бэ.

Оденвальдын оршон[...]
гууд аалиханаар [...]
һаа 20 шахуу горо[...]
бэ. Мангеймын хойто [...]
санһаа сэбэрлэгдэнхэй.

Мартын 27-до со[...]
сэрэгүүд баруун ф[...]
17.039 хүнүүдые пле[...]

Французска сэрэгүүдэй ябуулга

ПАРИЖ. (ТАСС). Парижска радиогой мүнөөдэр дамжуулһан, Французска генштабай хуулита коммюнике соо хэлэгдэхэнь: Карлсруэгэй нүгөө талада болоһон операцинуудай оршондо французска сэрэгүүд Рейнын эрьеые эзэлбэ. Наматтай ба минированна газар дээгү[...]
шаа дабшажа 1-дэхи ф[...]
арми Максимилиансау[...]
Рейнын баруун эрье[...]
шыя германска плацда[...]
хаба. Олон тоото трофе[...]
дэнэй тоодо 300 ехэ [...]
дан абтанхай.

Берлин ба Гановертэ добтолго хэг[...]

ЛОНДОН. мартын 28. (ТАСС). Мартын 28-ай үглөөгүүр 950 гаран бомбардировщигууд 350 гаран истребительнүүдээр ударшэгдэн Берлин ба Гановертэхи германска сэрэгэй заводуудта добтолго хээ гэжэ Франциндахи американскa стратеги[...]
рай сэрэгэй хүсэнүүд[...]
хуулита мэдээсэлгэ со[...]
нэ.

Харюусалгата [...]
орлогшо Д. ЛУБ[...]

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23 АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ: секретаря—3-23. отдел партийной жизни и промышленности—7-89; сельского хозяйства—6-03, писем и переводов—6-03 (2 зв.); об'явлений—2-62 (2 зв.),

Н—00322. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 55[...]